

Különböző perspektívák

A résztvevők megismerkednek a különböző perspektívák fontosságával a saját online jelenlétükkel, illetve mások online jelenlétével kapcsolatos információk értékelése során. Megismerkednek az online jelenlétet befolyásoló környezeti tényezőkkel is: idő, kulturális és társadalmi háttér, helyi/regionális/globális jelleg. A résztvevők megtanulják felmérni, hogy az általuk online közzétett vagy megosztott információk milyen hatással lehetnek kapcsolataikra családtagjaikkal, barátaikkal és az életükben fontos szerepet betöltő más emberekkel (például tanárokkal és potenciális munkaadókkal).

Erőforrások

Figura és háttér illúzió

Karcsi közösségimédia-profilja játéklap

Mit jelent a perspektíva?

Első rész

Kép használata a leckében

Vetítsd ki a kétféleképpen értelmezhető képet. Miközben a kérdéseket felteszed, kérd meg a résztvevőket, hogy mutassák meg a képen, ők mit látnak (a figurát vagy a háttérrel).

Kérdezd meg a diákjaidtól!

Mit láttok a képen?

Ki lát vázát a képen?

Ki lát két arcot?

Lehet egyszerre látni mind a két értelmezést?

A perspektíva nagyban befolyásolhatja, mit látunk. Mit gondoltok, mi a perspektíva?

Interakció a leckével

Írd fel a táblára a résztvevők által adott definíciókat.

Mondd el a diákjaidnak!

A perspektíva nézőpont, hozzáállás valamihez.

Második rész

Mondd el a diákjaidnak!

Íme egy másik példa. Képzeljétek el, hogy egy barátotok, Albert bekerült a korosztályos focicsapatba. Rögtön el is meséli az anyukájának, aki nagyon büszke rá.

Albert ezután a legjobb barátjának, Robinak is elújságolja, hogy beválasztották a csapatba, és Robi nagyon boldog Albert sikere miatt.

Albert ezután Vazullal, egy másik barátjával is megosztja a hírt. Vazul helyzete viszont különleges, mert ő is ott volt a próbajátékon, és Albertet igazából helyette választották be a csapatba. Szóval Vazul nem örül annyira Albert sikerének.

Albert a délutáni tudományos szakkörre is jár, és most a fociedzés miatt ki kell majd

hagynia számos alkalmat a szakkörben. Dani, a tudományos szakkör vezetője nem örül ennek a hírnek.

Tehát mindenki pontosan ugyanazt a hírt kapta Albertről, hogy bekerült a korosztályos focicsapatba.

Kérdezd meg a diákjaidtól!

Miért reagálnak mégis máshogy?

Különböző perspektívájuk és különböző kapcsolatuk Alberttel miért okoz ilyen nagy különbséget?

Tudnátok még példákat mondani arra, hogy különböző emberek hogyan reagálhatnak másként ugyanarra a helyzetre?

Miért ilyen fontos a perspektíva?

Nézőpont-szerepjáték

Első rész

Interakció a leckével

A résztvevők alkossanak 3-4 fős csoportokat. Adj minden csoportnak papírt és tollakat.

Mondd el a diákjaidnak!

Minden csoportnak kiosztok egy játéklapot. A játéklapon egy kitalált személy, Karcsi közösségimédia-profilja látható. Mindenki kapni fog egy kisebb papírt is. A kis papíron egy személy meghatározását találod, valakiét, aki szerepet játszik Karcsi életében. Játsszátok el a csoportban, hogy Karcsi közösségimédia-profilját nézegetitek, mindenki a neki kiosztott személy bőrébe bújva. Mit gondoltok Karcsiról? Milyen feltételezésekkel élnétek vele kapcsolatban? Mi szeret? Mit nem szeret? Mikhez szólt hozzá? A nektek kiosztott személy perspektívájából gondolkodva mi a véleményetek Karcsiról? Tíz perctek van erre a gyakorlatra. A végén be is kell mutatnotok megállapításaitokat!

Mindegyik csoport prezentálja meglátásait a gyakorlat után.

Lehetséges szerepkörök/személyek Karcsi életében:

1. Karcsi anyukája, aki aggódik a fia biztonságáért.
2. Karcsi legjobb barátja, aki felnéz rá.
3. Egy lány a szomszéd iskolából, aki nem ismeri Karcsit.
4. Karcsi tanára.
5. Egy lehetséges munkaadó, akinél Karcsi állásra jelentkezett.

Kérdezd meg a diákjaidtól!

Milyen különbségek voltak abban, ahogyan láttátok és értékeltétek Karcsit?

Mit gondoltok, ezek a különbségek valóban léteznek?

Mit gondoltok, mindegyik nézőpont értékelése helytálló? Miért, illetve miért nem?

Előfordult már ilyen veletek? Hogy ugyanazt az információt különböző emberek teljesen máshogy értelmezték?

Kérdezd meg a diákjaidtól!

Kinek volt már konfliktusa szüleivel/gondviselőivel ilyesmi miatt? Barátokkal?

Ki használ legalább egy közösségimédia-platformot? Szoktatok azon gondolkozni, hogy a különböző emberek miként látnak benneteket a közösségi médiában?

Volt már olyan, hogy töröltél egy közzétett tartalmat, vagy törölted a megjelölésedet valamilyen közösségi médiában közzétett tartalomból (pl. fényképről, videóból vagy szöveges bejegyzésből)? Miért?

Néhány gondolat a különböző perspektívákról

Első rész

Mondd el a diákjaidnak!

Gondolkozzatok el azon, hogy néha mennyire másképp tekintenek rátok még a hozzátok közel álló emberek is.

Kérdezd meg a diákjaidtól!

Van úgy, hogy máshogy viselkedtek különböző emberek jelenlétében? Egyformán beszéltek szüleitekkel/gondviselőitekkel, tanáraitokkal és barátaitokkal is? Miért, illetve miért nem?

Mondd el a diákjaidnak!

Kicsit mindnyájan mintha más emberek lennének attól függően, éppen kivel és hol vagyunk.

Mai témánk a magadról online – különösen a közösségi médiában – mutatott kép, és ahogy mások láthatnak téged a perspektívájuktól függően.

Kérdezd meg a diákjaidtól!

Próbálsz más képet mutatni magadról online a különböző embereknek? Van olyan platform (például a Facebook), ahol valódi neveddel vagy jelen, miközben internetes tevékenységeid egy részénél nem használod az igazi nevedet?

Tudnál példát mondani álnéven, illetve név nélkül használt platformokra? Vannak ilyenek? Miért?

Mit gondolsz, a magadról online megosztott információ teljes körűen bemutatja, ki vagy? Mit gondolsz, közösségimédia-profilod hűen ábrázol téged? És egyébként jó lenne, ha így lenne?

Kérdezd meg a diákjaidtól!

Mit gondolnának rólad az emberek, ha csak néhány információmorzsa alapján kellene véleményt alkossanak? Változna például a szüleid/gondviselőid véleménye rólad, ha csak az egyik online platformon folytatott tevékenységeidet látnák, a többit meg nem?

Van olyan, hogy privát bejegyzésként teszel csak közzé valamit? Miért?

Kérdezd meg a diákjaidtól!

Alaposan körüljártuk ma a különböző perspektívákat. Mi volt számodra a legfontosabb tanulság a perspektívákról?

Milyen más módon befolyásolja még a perspektívánk, miként értékelünk valamilyen információt? Fel tudsz idézni egy nemrég történt esetet, amikor ennek jelentősége volt? Magánéletünkön túl miként hat a perspektíva például a hírek értelmezésére?

Feladat

Első rész

Feladat

Add a résztvevőknek a következő feladatot:

1. Fényképen vagy képernyőfelvételen mutassatok be egy bejegyzést [pl. fényképes, videós vagy szöveges bejegyzést] a közösségi médiából (nem kell közületek valakié legyen).
2. Azonosítsatok három szerepkört az adott személy bejegyzésének különböző nézőpontjaiként (pl. egy barát, egy családtag és egy tanár), majd mindegyikhez írjátok le egy rövid bekezdésben, mit gondolna az adott szereplő erről a bejegyzésről.

A záró 10 percben a résztvevők alkossanak párokat, és a párok tagjai mutassanak be egymásnak legalább két olyan tényezőt, amely miatt a perspektíva fontos az elemzett bejegyzéshez való viszonyulás szempontjából.